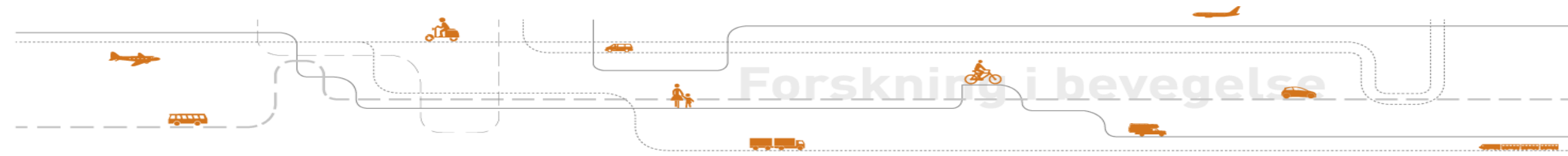

PATHWAYS og DNT Grønt kort pilot

Oppsummering av foreløpige funn fra undersøkelser om piloten i 2021 og 2022

Eivind Farstad, seniorforsker

PATHWAYS – på vei mot redusert klimaavtrykk av korte og lange fritidsreiser

Ansvarlig organisasjon:

Transportøkonomisk institutt (TØI),
prosjektleder: Eivind Farstad (efa@toi.no)

Partnere: NTNU (NO), University of
Oxford (UK), University of Otago (NZ),
Den Norske Turistforening (DNT),
Innlandstrafikk/Innlandet fylkeskommune

Prosjektperiode: **2020-2023**

Type: NFR Samarbeidsprosjekt

Nettside: www.toi.no

Grønt kort pilot – bonusordning for valg av ekspressbuss på reiser til DNT hytter/fjellheim

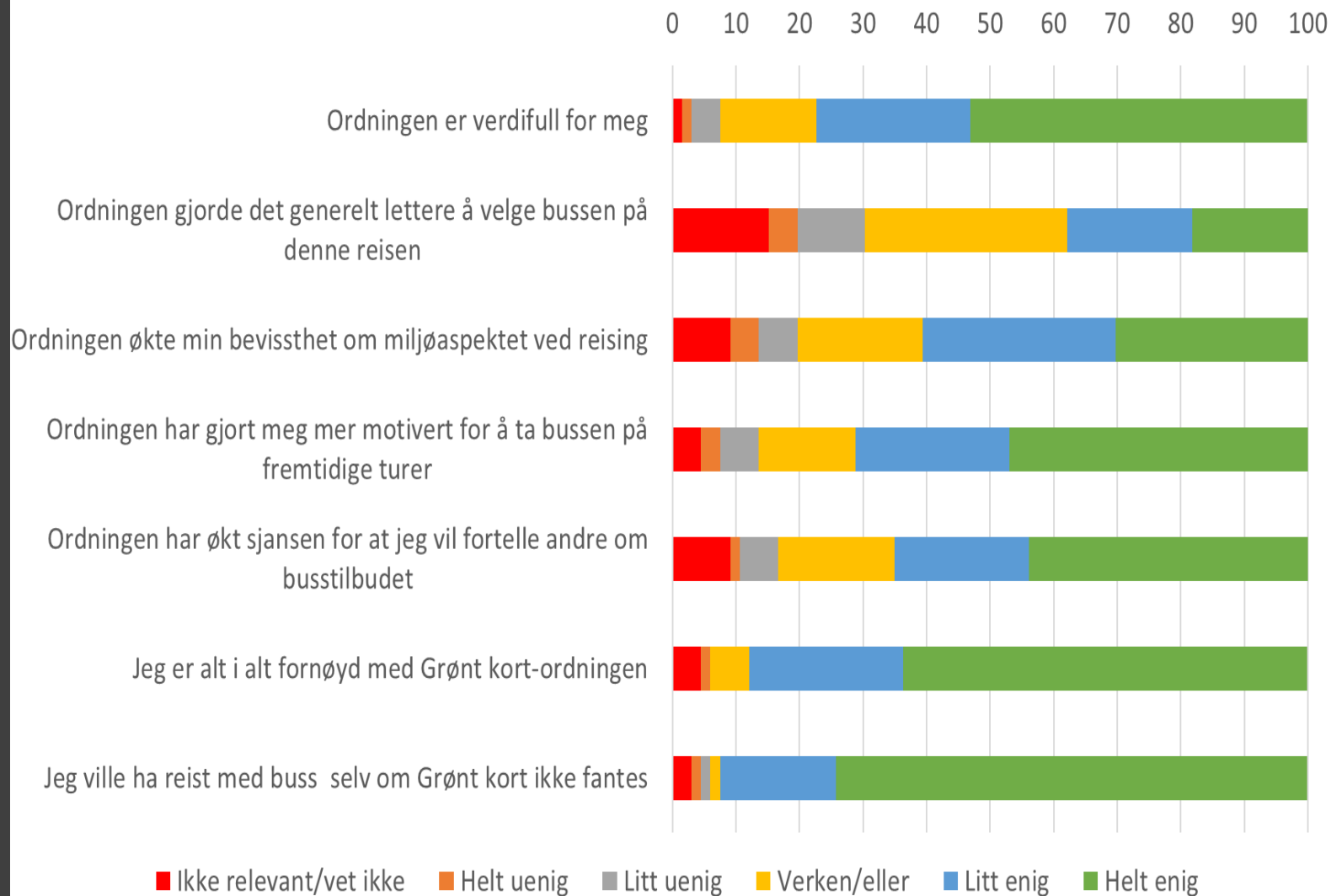
- Utgjør én av 5 arbeidspakker i forskingsprosjektet PATHWAYS
 - TØI utfører følgeforskning av brukere av Grønt kort-ordningen og «kontrollgruppe» (bilister)
 - Nettbasert spørreundersøkelse for reisende til deltagende DNT hytter/fjellbussruter
 - To sommer/høstsesonger -2021 og 2022, rekruttert på hyttene /bussen via QR-kode
 - Ca 180 deltagere, omtrent 50/50% bussreisende og bilreisende
 - Oppfølgende personintervjuer med 14 reisende høsten 2021
-
- A person in winter gear stands next to a glowing orange tent in a snowy mountain landscape. The scene is illuminated by a vibrant green aurora borealis in the sky, creating a magical and serene atmosphere. The person has their arms raised, suggesting a sense of accomplishment or joy. The tent is illuminated from within, casting a warm glow. The background shows snow-covered mountains and a clear night sky.

- **GRØNT KORT (Gk) ORDNINGEN:**

- Er verdifull i seg selv
- Gjør det lettere å velge bussen på tur
- Vil fortelle andre om det
- Øker miljøbevissthet
- Generelt fornøyd, men Gk ikke avgjørende

Opplevelse av Grønt kort-ordningen ved bussreise til DNT-hyttene

BUSSREISEN:

- Enkelt og greit, passer reisepaner
- Ikke for slitsomt eller dyrt
- Avslappende i forhold til å kjøre
- God miljøsamvittighet
- Generelt fornøyd, men Gk ikke avgjørende
- **Gode muligheter at de vil fortsette å reise med buss**

Opplevelse av å reise med buss til DNT-hyttene

Bookingen/bestillingen av bussreisen var enkel

Avgangstider for bussen passet bra med mine reisepaner

Det var enkelt å håndtere bagasjen og medbrakt utstyr på bussreisen

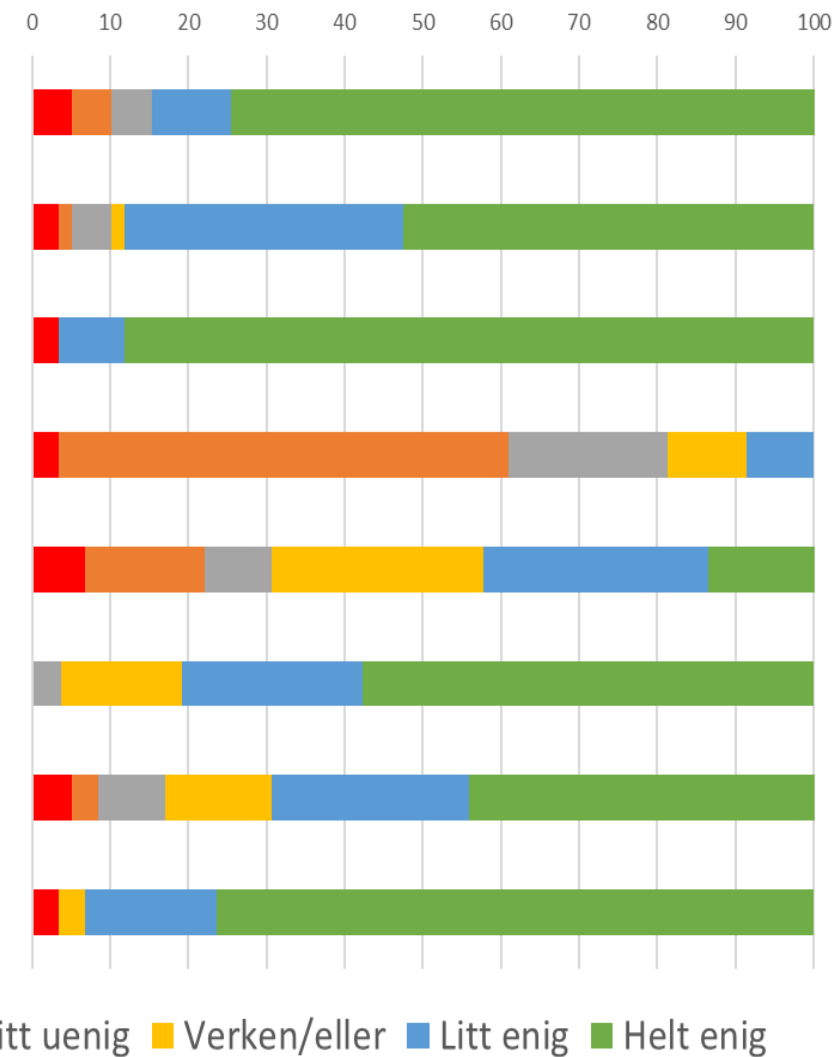
Jeg synes det var slitsomt å komme meg til og fra bussholdeplassen/stasjonen

Jeg synes prisen på billetten var for høy

Bruk av buss ga meg bedre samvittighet i miljøspørsmål enn reise med bil

Jeg fikk slappet av på bussreisen, mer enn om jeg hadde reist med bil

Jeg er alt i alt fornøyd med bussreisen

DE SOM IKKE REISTE MED BUSS (ftv. bil) (N=84):

GRØNT KORT-ordningen:

- Vil være verdifull for meg v. fremtidige besøk på DNT-hytter (50%)
- Mer motivert for bussen på fremtidige turer til DNT-hytter (34%)
- Kan tenke meg å reise til andre DNT-hytter m. buss hvis mulig (42%)
- **MEN: Har liten betydning for om jeg vil velge bussen på fremtidige turer (35%)**

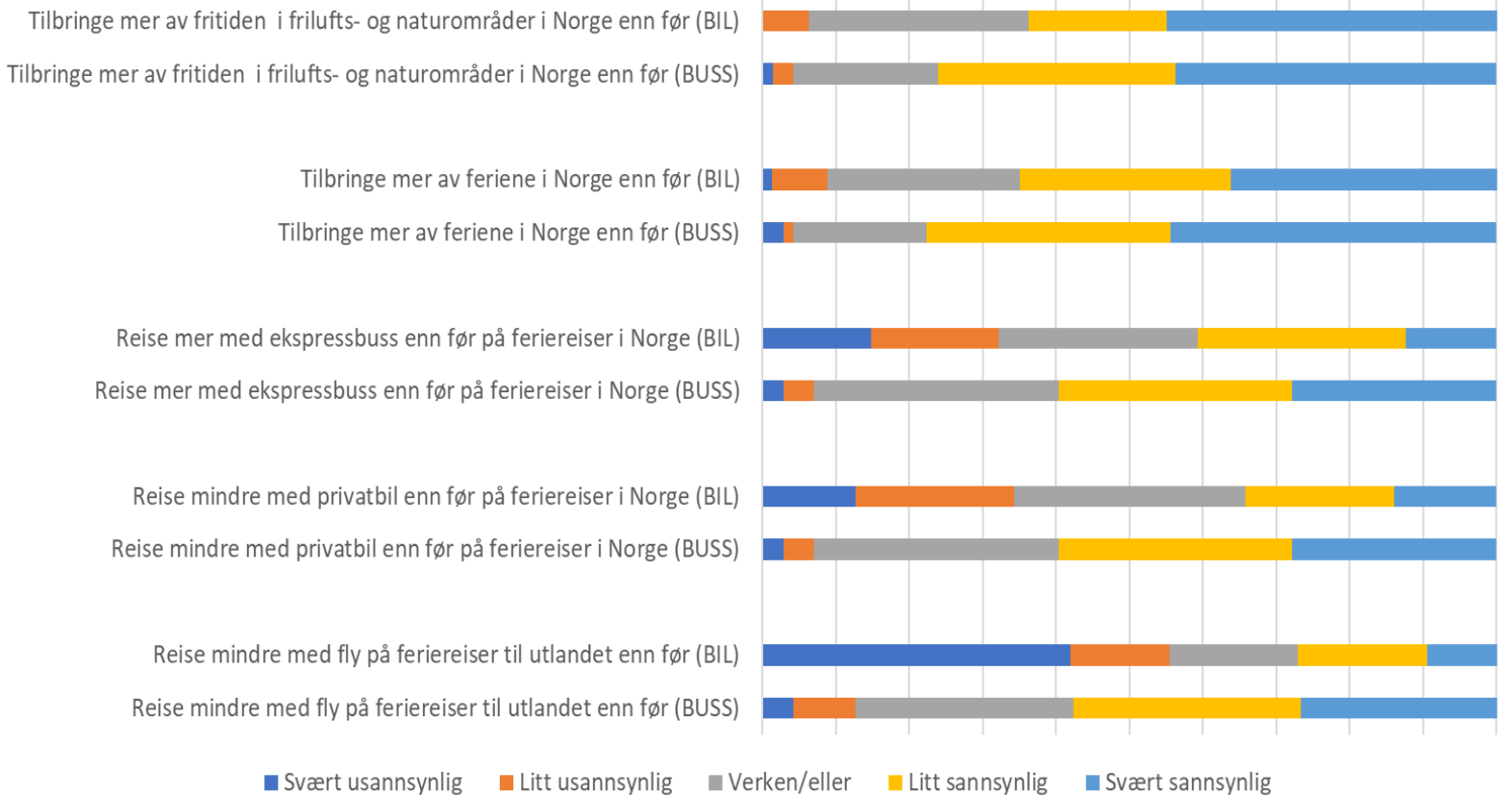
HVORFOR IKKE BUSS:

- Avgangstider for bussen passet ikke med reiseplaner (26%)
- Prisen på bussbilletten var for høy (26%)
- Slitsomt å komme meg til og fra bussholdeplassen/stasjonen (29%)
- **Fornøyd med reisen med transportmiddelet jeg brukte (60%)**
- **Til dels "omvendte" oppfatninger i f.t. bussreisende!**

Antatt framtidig reiseadfærd - buss- vs. bilreisende (%)

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100

Hvorfor er det viktig?

- Mer reiser til naturområder
- Mer reiser i Norge enn før
- Mer bruk av ekspressbuss
- Mindre bruk av privatbil
- Mindre flyreiser til utlandet enn før
- *Har pandemien endret våre reisevaner?*

Noen interessante forskjeller mellom de to gruppene - Gk/buss vs. bilister:

- Miljøatferd/holdninger: Gk-brukere mener prisen bør reflektere kostnad ved utslipp. Andre/bil – ikke like enig
- Oppfatninger om fremtidige reiser: Gk/buss-reisende vil sammenlignet med *før pandemien* i større grad :
 - reise mer med ekspressbuss enn før
 - reise mindre med privatbil enn før på feriereiser
 - reise mindre med fly på feriereiser til utlandet enn før
 - tilbringe mer av feriene i Norge enn før (nesten)
- Sannsynlige bilbrukere:
 - Bor sammen med barn/unge i husstanden
 - Reiser sammen med husstandsmedlemmer
 - Mellom 35 og 66 års alder
 - (tilgang til bil)

Noen fakta & funn fra intervjuene av reisende til DNT hytter/bussreisende:

- 14 intervjuer
 - 10 fra DNT/NorWay Bussekspress og 4 fra Innlandstrafikk
 - Gk/buss-brukere + bilister
- Vane med bruk av bil *i det daglige* ser ut til å påvirke valg av bil på fjellreise/DNT
- Typisk familier med barn/unge som bruker bil - skal en del til at de vil endre reisemåte
- De fleste bilister er positivt innstilt til kollektiv på lengre fritidsreiser,
- men det må gjøres enklere, mer tilgjengelig og kostnadsbesparende

Noen foreløpige konklusjoner

- Vi mener Grønt kort og liknende ordninger har noe for seg
- Fungerer som “nudging”/dytting for å få noen flere til å fortsette med, eller bytte til, buss/kollektiv på reiser til fjellheimen
- Pilotering og systematisk testing er nødvendig

Støtte er nødvendig for å få til varige endringer i reiseadferd:

Noen mulige tiltak:

- Støtte pilotering, testing og promotering av nudging-ordninger som Gk o.l.
- Fremme samarbeid mellom lokale- og regionale kollektivoperatører (endring av reisevaner i det daglige)
- Særlige ordninger/incentiver for flerhusholdinger o.a.
- Kunnskapsoppbygging om «det som virker og det som ikke virker» = systematisk testing over tid

Takk for oppmerksomheten!

efa@toi.no

Dette bildet av Ukjent fotograf er lisensiert under CC BY-SA